

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

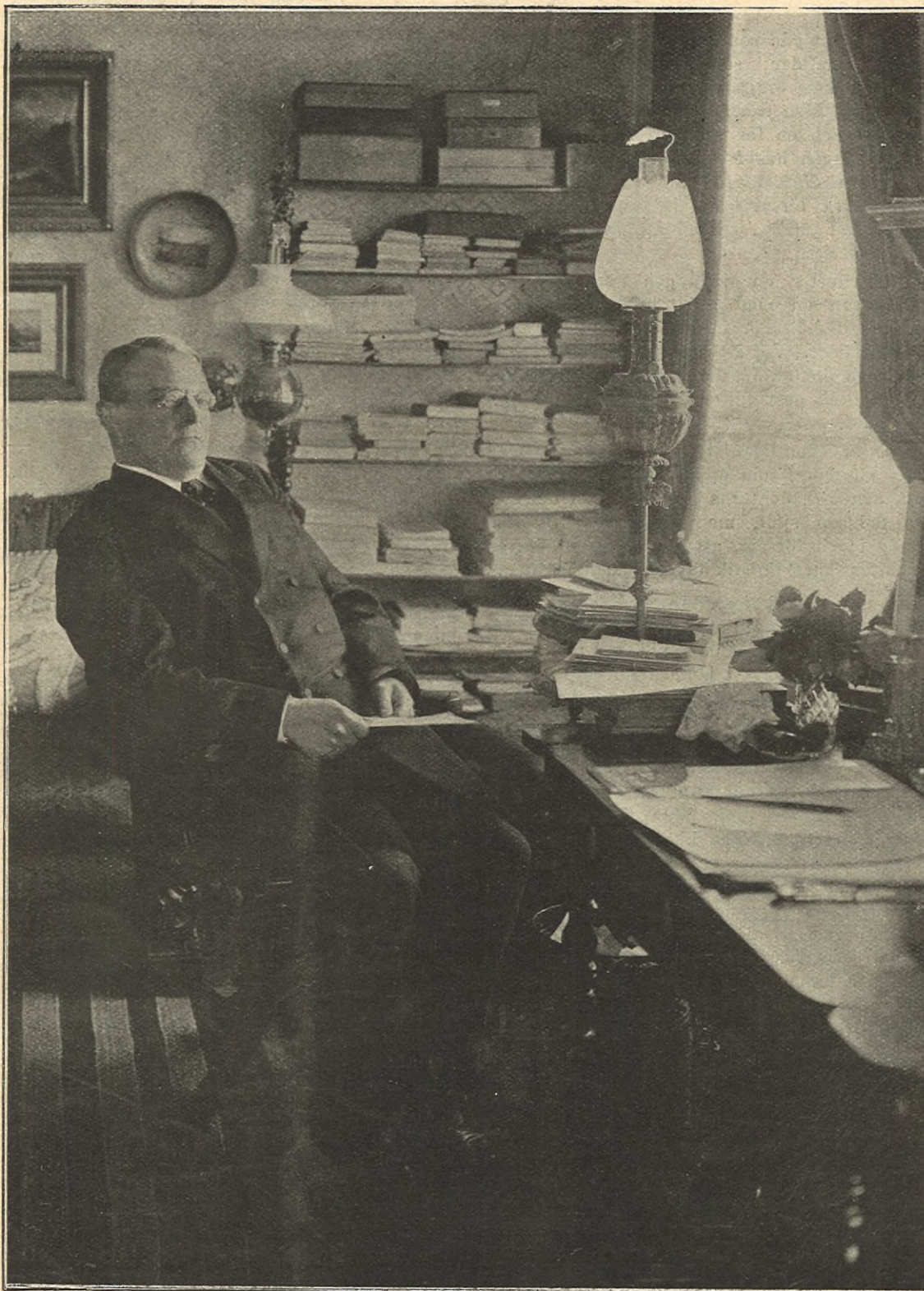
FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

N:r 84 (659).

LÖRDAGEN DEN 21 OKTOBER 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. ... > 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. ... > 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄREN ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	---	--	--

DOKTOR WESTERLUNDS SEXTIO-ÅRSJUBILEUM.

ATT FYLLA SEXTIO ÅR är ju i och för sig ej så märkligt i vår på lifspänstiga åldringar rika tid, men att obruten hinna denna åldersgräns efter decennier af framgångsrikt och aldrig hvilande arbete på ett af de ansvarsfullaste af yrkesområden, den praktiserande läkarens, sådant är ingen hvardagshändelse.

Då doktor Ernst Westerland, den ryktbare Enköpingsläkaren, i morgon i kretsen af vänner och patienter frisas för sina fyllda sextio år, har också denna födelsedagsfest sin alldeles särskilda betydelse, ty en varm, ur hjärtat gående hyllning skall då ägnas honom från tusen sinom tusen människor i olika delar af världen, hvilka genom hans läkekonst återskänkts till lifvet.

Helt visst skola bilderna från den framstående läkarens hem, som illustrera denna text, hos många läsarinor väcka tacksamma känslor vid minnet af deras vistelse som patienter i den lilla staden, och för dem, som ej varit där, torde det likafullt vara af intresse att i inbillningen få träda inom den dörr, öfver hvilken Dantes ord borde stå ristade i sålunda förändrad form: »I, som inträden här, låten hoppet lefva!»

Att få aflägga ett besök hos doktor Westerland är något, som nästan kan utgöra en lockelse för en och hvar, om ej för sjukdomens skull, så af »vetgirighet». Men oräkneliga äro framför allt de, som längta dit, då de fysiska plågorna blekt deras kinder. Och den, som en gång gjort ett sådant besök, skall aldrig glömma det, äfven om han icke återvänder frisk därifrån, ty doktor Westerland är med all sin förmåga som läkare naturligtvis icke mer än människa. Men man lämnar alltid denna plats lugnare och gladare, än man kommit, och i hvarje fall med hjärtat fullt af beundran för en man, som ej mångenstädes har sin like.

Doktor Ernst Otto Teodor Westerland är prästson från Öregrund. Han föddes den 22 oktober 1839. Som medicine kandidat deltog han i den ädla striden för Danmark och tillfångatogs då vid Als 1864. Han blef stadsläkare i Enköping år 1867, efter att två särskilda gånger ha kallats till denna tjänst. Det var tydligen ödets vilja, att han skulle dit. Första gången öfverklagades nämligen valet på grund af något formfel, men då nytt val föranstaltades någon tid efteråt, vardt resul-

DOKTOR WESTERLUND I SITT MOTTAGNINGSRUM.

EFTER FÖR IDUN TAGEN FOTOGRAFI AF A. BLOMBERG.

tatet precis detsamma — doktor Westerlund blef vald ännu en gång. Genom sin omutliga rätt-rådighet, stora människokärlek och sitt anspråkslösa väsen vann han redan från första stund både rikas och fattigas förtroende och tillgifvenhet, icke minst de se-nares.

Hvad som först öfverraskar den resande, då tåget stannat vid Enköping, är den för ett så litet samhälle ovanliga liflighet, som råder vid stationen. Likaså väcka de båda omnibusarna och alla droskorna, hvilka hålla där, berättigadt uppseende. Man stiger upp i någon af dessa, hvilka vid hvarje tåg alltid regelbundet möta därstädes, färdiga att föra de varande eller blifvande patienterna den lilla vägbiten upp till staden; vanligtvis är det mycket trångt om platsen. Det bär af upp till något af de båda präktiga hotell —

beroende på hvilken »buss» man valt — som den lilla staden, tack vare doktor Westerlund, förfogar öfver. Sedan man här skaffat sig rum och upplysningar, styr man vid 1-tiden sina steg till den vidtberömda läkarens bostad, hvilken är lika flärdlöst enkel som dess ägare. Man stannar framför ett brunmålad tvåvåningars trähus och går därefter genom en bred inkörsport fram till ett litet fönster i portens midt; det är här biljetterna till mottagningarna delas ut. Man knackar på rutan, en lucka öppnas, och en kvinna visar sig därinnanför. Efter att hafva anförtrott henne sitt namn, lämnar hon i gengäld besökaren en liten, med ett nummer försedd metallbricka. Sedan kan man antingen af henne eller på hotellet eller nära nog af hvem som helst i Enköping — ty alla äro mycket beredvilliga att lämna upplysningar, då det är något, som rör »doktorn» — få reda på den ungefärliga tiden, då ens nummer kommer före. Därigenom är man befriad från obehaget att sitta i väntsalen i timal, utan kan hvila sig och intaga sin middag i lugn och ro i sitt provisoriska hem för dagen. Några märkvärdigheter bjuder icke det lilla Enköping på, och en sjukling, som går och väntar på sin dom, skulle för öfrigt näppeligen ha håg att bese dem.

Vid den tid, som blifvit uppgifven, återvänder man till det bruna tvåvåningshuset, men denna gång fortsätter man förbi luckan och in i trädgården, vidare öfver den lilla verandan och förstugan in i väntrummet.

Doktor Westerlunds väntrum liknar ett trefligt hvardagsrum; det ligger en stämning af hem öfver det. Rundt väggarna stå höga bokskåp, fyllda med böcker, hemsydda gardiner med virkade spetsar hänga för fönstren, gungstol och fåtöljer, små och stora bord med böcker och planschverk samt grönskande aralier komplettera det intryck af varm hemtrefnad, som möter en vid första inträdet. Äfven patienternas uppträdande bidrager härtill; damerna sitta med sina handarbeten och språka helt förtroligt i en stor gammaldags soffa, som breder ut sin famn på ena kortväggen, herrarna sitta vid fönstren och se ut i trädgården, de oroligaste och mera nervösa gå sakta af och an på golfvet; det ligger en nästan familjär prägel öfver det hela. Men ingenting i detta rum tyder för öfrigt på, att det är Sveriges mest populära läkares väntrum — ingenting, icke ens de väntandes antal. Det är visserligen fullt här inne, men icke öfverfullt, icke trångt just, och det förefaller där-

A. Blomberg foto.

D:R WESTERLUNDS HUS I ENKÖPING.

för den oinvigde som öfverdrifna historier, att mottagningstiden, som börjar klockan två, stundom kan draga ut till tio, half elfva på kvällarne. Men saken är, som nyss nämndes, att hvar och en får veta sin tid på ett ungefär och ingen behöfver därför sitta och trötta ut sig onödigtvis med att vänta; ty skulle man hafva försummat sitt nummer — sin tur — har man rättighet att gå in så snart man kommer.

Till vänster om ingången synes på ena kortväggen en med grönt kläde öfverdragen dörr — det är dörren in till själfva mottagningsrummet. Vid 2-tiden öppnas alltid denna dörr, och doktor Westerlund visar sig där och gör en liten gest till tecken, att mottagningen är börjad.

Det är egentligen två små episoder från detta väntrum, som bränt sig in i mitt minne; den ena rör doktors patienter och den andra doktorn själf, men båda äro så betecknande i och för sig, att de nästan utgöra en hel liten karaktäristik öfver båda delarna . . .

En ung dam kommer in med förgråtet ansikte, hvari lidandet står att läsa. Hon sätter sig stum och förskrämd vid ett af borden, och en annan dam i hennes sällskap plockar tyst af henne ytterkläderna. Man ser tydligt i bådas uppträdande, att det gäller någonting allvarsamt. Då deras tur kommer, resa de sig och gå med nedböjda hufvuden till doktorn, och de stanna ovanligt länge därinne. Då de åter visa sig, flöda tårarne ymnigt öfver den sjukas bleka kinder, hon går direkt bort till sin kappa, där den hänger på bokskåpet vid dörren, och borrar hufvudet in i den, och på ryggens och nackens böjningar ser man tydligt, att hon står och gråter. Den andra damen står bredvid henne, strykande det ljusa håret under djup tystnad.

En snyggt, men tarfligt klädd karl kretsar tveksam och skygg omkring de båda damerna; på händerna, den grofva dräkten och icke minst den tjocka ylleduken omkring halsen ser man, att han är en arbetare. Han stannar slutligen tätt bakom den unga flickans rygg.

»Fröken . . . gråt inte, fröken,» säger han medlidsamt och snor tafatt sina händer, »här får fröken säkert bot. Jag kom hit som dödsdömd för ett par månader sedan, och nu kan jag resa hem, nästan fullt återställd, om några veckor.»

Båda damerna vända sig mot den talande, och den sjuka frågar halft hviskande:

»Hvad har ni för sjukdom då?»

Arbetaren börjar noga beskrifva sin åkomma, och under det han talar, strålar hela ansiktet upp, ögonen glänsa af tacksamhet, och han tillägger slutligen:

»Si, maken till doktor står inte till att finna!»

Den unga flickan har upphört att gråta, och det lyser en glimt af hopp i hennes bleka drag.

»Tack,» säger hon slutligen och räcker arbetaren sin hand, »och lycka till!»

Han nickar uppmuntrande. »Jag är säker om, att fröken får bot här.»

Sådana scener äro icke ovanliga i doktor Westerlunds väntrum. Där sköter hvar och en sig själf. Men i denne ovanlige människoväns bostad måtte luften vara mättad med människokärlek. Säkert är, att det ofta finnes ett

band mellan d:r Westerlunds patienter, som icke har den egna sjukdomen till grund, men kanske möjligen dess läkare.

Den andra lilla episoden, som fäst sig i mitt minne, är särskildt karaktäristisk för doktor Westerlund. — Där sitter en medelålders dam vid stora bordet midt för dörren till mottagningsrummet. Hon är sorgklädd och håller hela tiden handen för ögonen; sedermera fick jag veta, att hon var en gammal patient, som dagen förut mistat sin far. Den gröna dörren går plötsligt upp, och doktorn visar sig i öppningen. Han får strax syn på den svartklädda damen och räcker ut båda händerna emot henne. Och i hela hans utseende står så tydligt måladt ett allt annat tillbakaträngande begär att hjälpa och trösta; han visste icke, hur han skulle kunna göra det fort nog — bringa henne lugn och förtröstan — det låg så oemotståndligt uttryckt i den där rörelsen med händerna.

Sådan är doktor Westerlund — genomträngd af den mest oegennyttiga hänförelse för sitt kall. *Han är född till läkare*, säger man, och kan det finnas ett större erkännande af alla hans ovanliga förtjänster än detta? — Han har en läkareblick, hvilken mången gång verkar som trolleri på den sjuke; det förefaller stundom, som om han visste allt. Därför är hans makt öfver patienterna otrolig: de lyda hans föreskrifter in i minsta detalj, och häri ligger naturligtvis till en stor del hans styrka. Men bara *det* är ju någonting stort, i synnerhet som de sjuke lyda honom med glädje. Han har en sällsynt förmåga att få en att *tro* på sitt tillfrisknande, såvida det finnes en gnista hopp, och just denna hans makt verkar ofta på patienterna som lifselixir. Ty man har på samma gång en känsla af att allt, hvad han säger, är sanning; och det är det också — doktor Westerlund bedrager aldrig sina patienter. Men som hvarje klok läkare modererar han sina uttryck; han säger inte detsamma till en nervös, förskrämd liten varelse som till en lugn och förståndig människa.

Och han känner mer än någon annan, hvad *hoppet* förmår uträtta — i vissa fall. Han faller aldrig ett sådant uttryck som: »Ni kan inte lefva en månad till.» Han säger: »Det här är mycket allvarsamt, men vi ska' sköta oss.»

Doktor Westerlund säger alltid »vi». Det skulle inte passa någon annan läkare, men för honom är det ett privilegium. Ty alla, till hvilka han yttrat detta lilla ord — det må vara fursten från främmande land eller

torparhustrun från Enköpingstrakten — alla ha de *känt*, att det kan tina upp de mest förfrusna sinnen. Inför denne läkare äro alla patienter lika. Ingen imponerar på honom genom rang eller pengar; han böjer sig inte djupare för kungens hofmarskalk än för handtverkaren från Enköping, och han tar icke mer betaldt af den förre än af den senare, såvida inte patienten är fattig, ty då tar han ingenting alls.

Hans praktik och erfarenhet äro ju enorma, men priset på rådfrågningarna hos honom ha inte stegrats i proportion härmed; det är två kronor per besök nu som förr. Man har också ständigt en alldeles bestämd känsla af, att pengar ingenting betyda för honom — inte därför att han icke behöfver sina inkomster, ty han är ju egentligen icke rik — utan därför att han är så sällsynt oegennyttig — i vår så beräknande tid.

Det är ju också någonting alldeles enastående, att en man utan några höga examina, utan relationer och puffar, en man, som slagit sig ner i en aflägsen vrå af världen, en liten stad, som saknar alla förutsättningar för att vara kurort, kunnat bli så enormt populär, i detta ords vackraste bemärkelse, och icke allenast inom Sverige och Skandinavien, utan äfven långt bortom dess landamären. Sådant lyckas endast för den sanna storheten.

Från östan och västan strömma tusentals lidande årligen till den lilla staden Enköping, hvilken fullkomligt lefver och hafver sin varelse af doktor Westerlund. Den är nästan som ett enda stort sjukhem, hela staden, ty i nästan hvarje hus tar man emot patienter, och för dem alla räcker han till, denne verksamme, märklige läkare, hvilken år och ansträngningar tyckas så föga beröra. »Enköpingskungen» är en mycket betecknande benämning för doktor Westerlund; invånarne hylla honom nämligen som en konung, och samhället har honom att tacka för blomstring och välmåga. I hvarje butiksfönster prunkar också hans porträtt i midten — man må föröfrigt skylta med hvilka varor som helst. Och i de privata familjerna och de många sjukhemmen förekommer hans porträtt i ett nära nog oöfverskådligt antal.

Men doktor Westerlund är också icke allenast läkaren för både Enköpingsborna och sina patienter, han är samtidigt den praktiske rådgifvaren och den välvilligt ordnande vännen; han räcker till för allt. De trassliga härfvor i förhållanden och omständigheter af hvarje handa slag, han redt ut för patienterna, äro otaliga.

Det vimlar dagligen af promenerande i det lilla Enköping; men mellan kl. 3—6 på e. m. är det tomt på gatorna. Då är staden, hvad den skulle vara utan d:r Westerlund, ty då äro sjukhemmen stängda för besökande och de sjuke hvilat. Doktorn har befallt det; och doktors lagar få aldrig öfverträdas.

Är man en tillfällig besökare, kan man möjligen hinna fara hem igen med kvällståget. Då stiger man åter in i någon af de båda »bussarna», och då händer det stundom, att man till sin förvåning känner igen alla ansiktena därinne sen morgonen. Man småler helt bekant mot hvarandra och växlar kanhända till och med några älskvärda ord, ty det är ett faktum, att man alltid blir vänligt stämd mot alla människor efter ett besök hos doktor Westerlund.

Uppe på backen, där vägen svänger af mot stationen, vänder man sig också gärna om för att kasta en blick bort mot detta vidtberytade lilla samhälle. Är det då en höst- eller vintereftermiddag, kan man se, hur lyktorna

A. Blomberg foto.

PÅ VÄG UT TILL »RONDEN».

börja tändas därinne i den lilla staden — den lilla staden med sin store doktor.

I morgon håller den lilla staden fest för sin främste medborgare.

Då förslaget om präglandet af en minnesmedalj öfver jubilaren först framkom, ville d:r W. med sin vanliga anspråkslöshet ej höra talas om någon hyllning i denna form, men gaf slutligen, ehuru ogärna, sitt medgifvande.

Medaljen, som är graverad af professor A. Lindberg och hvaraf ett exemplar i guld i morgon skall öfverlämnas till jubilaren, bär på framsidan doktor Westerlunds profilporträtt, medan baksidan upptages af följande inskription:

Åt läkaren, människovännen, medborgaren.

Af staden Enköping den 22 oktober 1899.

Dessutom förberedas åt honom gåfvor, i form af de fattigas bespisande, donationer till hans fonder för fattiga sjuklingar etc.; vidare kommer att till honom öfverlämnas en stor, textad adress, upptagande namnen på ett antal af hans patienter, hvilka såmedels önska bringa honom sitt hjärtevarma tack för återvunnen hälsa.

Det utmärkta och karaktäristiska porträtt af doktor Westerlund liksom interiörerna m. m. från det ryktbara läkarehemmet, som Idun i detta nummer har nöjet bringa sin läsekrets, äro, tack vare doktor W:s älskvärda tillmötesgående, i denna vecka särskildt tagna på stället af Iduns från Stockholm ditreste fotograf.

ARNE.

I GAMLA HJULSPÅR. NÅGRA SMÅ HÖSTBETRÄKTELSE AF ADOLF HELLANDER.

NU SÅ SMÅNINGOM börjar allt att komma i sina gamla hjulspår igen. De nya och dyra våningarna äro ordnade, den dyra björkveden uppköpt, och redan sprakar en munter brasa här och hvar i salongerna, och den slöjbehängda lampan sprider sitt milda sken och gifver åt allt ett hemtrefligt behag. Den

uppflammande vreden öfver de höjda prisen är redan släckt, man finner sig här i landet och hufvudstaden så lätt uti allt, och när en vecka gått, talar man knappast mer om saken. Det är sant, att allt stigit en femtio procent, men hvad hjälper det att gnälla — man är väl ingen »bracka» heller, man är fosterlandsvän och stockholmare, således tillräckligt nobel att icke fästa sig vid småsaker.

Så börjar herr och fru Stockholm att lefva alldeles som förut. All trötthet, som bekymren för en kort tid utbredt öfver herrns ansikte, är som bortblåst. Nu strålar det åter af energi och lefnadslust, handen har icke långt efter plånboken, och möter han en bekant, vill han strax vara »wohlthäter». Är det på förmiddagen med en frukostrisp på Operakällaren, fastän han spiset förut hemma, och träffas man på aftonen i teatersalongen på whisky och vatten i mellanakterna och kanske på supé å Du Nord. Det är ingen suckan nu minsann. Herr Stockholm känner sig rik och förmögen, och tjugufemöringarne vandra frikostigt i de belättna uppässarnes fickor. Och finns det någon anledning att vara med på en subskriberad middag på Continental eller annat första klassens ställe, så kan man väl icke honnettement tala om de »dåliga tiderna». Det gäller ju att hedra Pettersson, »den förträfflige medborgaren», att lyssna till festtalen, i hvilka allt i vårt samhälle befinnes godt som Guds eget verk — och för öfrigt tömma bägarne med det förträffliga vinet. Man ropar lefve för kung och fosterland, för regering och lagstiftare, för polismästaren och källarmästaren, och till sist omfamnar man hvarandra och gråter öfver sin gemensamma lycka. Det är först på morgonkvisten, vid uppvaknandet, de »dåliga, dyra tiderna» åter skynta fram och vifta sin svalka kring de heta hjärnorna.

Hm, tänker herr Stockholm, det var katten, hva' vi voro tokiga i går — men roligt hade vi!»

Så börjar han räkna brorskalärne på fingrarna, men därefter tittar han i plånboken, blir ledsen och vänder sig mot väggen. Dock, som en äkta sangviniker tröstar han sig med ett:

»Man kan väl inte vara olik andra heller och stänga in sig mellan fyra väggar!»

Ja, se däri ligger det! Och med en hel del af fruarna är det på samma sätt. Fru Andersohn på visit hos fru Petterzon har under en halftimme beklagat sig öfver, att allt stigit i pris och äfven att Andersohns affär gifvit tre tusen mindre i år, men så får hon syn på fru Petterzons klädning.

»Nej, se, du har ny klädning! Den var för-tjusande vacker! Jaså, det är det allra moder-naste, söta du, hvad går den till?»

»Sjuttio kronor med arbetslön.»

»Ja, det kan inte hjälpas, jag har visserligen flere vinterkläder, men en sådan *där måste jag ha*, och det i morgon dag.»

Nu är det icke fråga om »dyra tider» längre. Och är det frågan om att hälsa på hvarandra, så heter det visserligen:

»Ni äro så oändligt välkomna i all hvardaglighet, men ni få icke vänta eder annat än en kopp te och en smörgås. Vi ha gud-nås icke råd att i dessa tider hålla kalas.»

Men fru Andersohn är knappt utom dörren, förr än tankarna komma:

»Kors i alla mina tider, hvad ska' jag ta till supén. Petterzons hade det så fint och dyrbart, när vi sist voro hos dem. Låt mig se. De hade många varma rätter på smörgåsbordet. Nå, jag gör några omeletter och raguer — de hade orre, då tar jag hamburgerkyckling. De hade ingen efterrätt, men det skall jag ha!»

Bland nu befintliga Cacaosorter intages säkert förnämsta platsen af

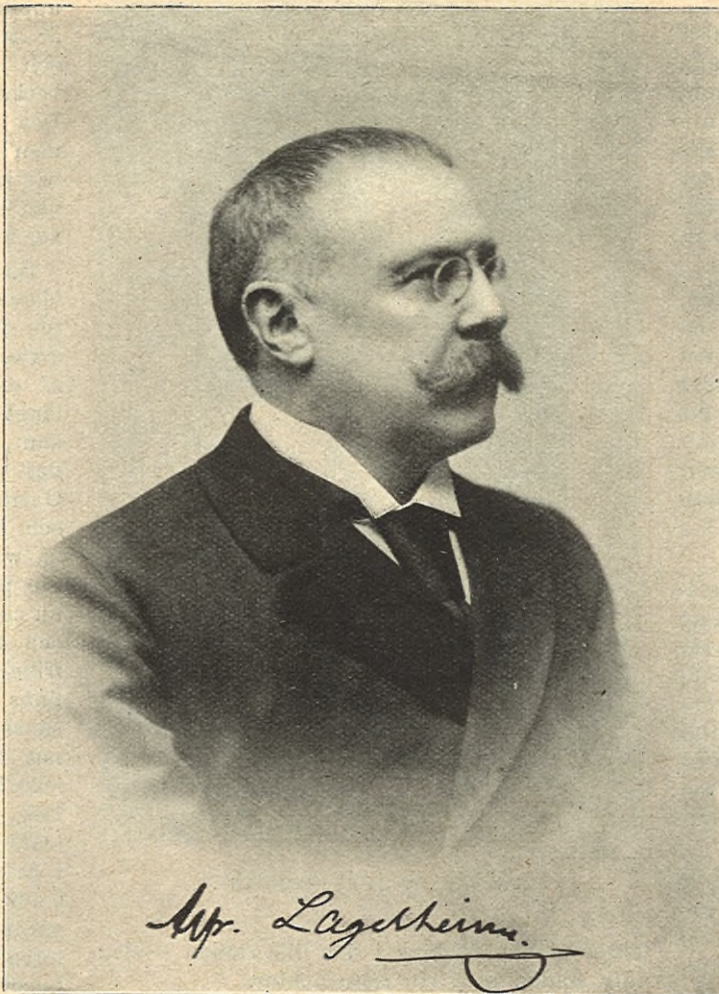
HULTMANS CACAO

Guldmedalj vid 1897 års Konst- och Industriutställning

Denna sista tanke riktigt värmer fru Andersohns hjärta, det sväller af stolthet, men portmonnän krymper betänkligt ihop under uppköpen af sardiner, kaviar, rökt lax, gåsbröst och champignoner och kyckling. Det blef och hette naturligtvis »en enkel smörgås», men den enkla smörgåsen hade förstört hushållsekonomin för en hel vecka. Man hade ändå hunnit målet, vunnit priset, *det* att vara lika god som en ann', till och med att »ligga öfver».

Fru Petterzons flicka Sofie skulle kanske med sin ursprungligen kraftiga kropps-konstitution ha kunnat bli en duktig hushållerska och sedermera husmoder i ett enkelt hem. Nu skall hon gå i samma pension som presidentens flicka, som bor i första våningen. Hon skall få samma edukation, samma vanor och samma fordringar på lifvet. Snörlifvet gör den feta flickan röd i ansiktet, de spetsiga kängorna klämma henne, hon talar franska som en dalkulla, och strängarna springa ständigt under hennes fingrar i pianot. Hon skall, med ett ord, få en riktigt fin och bildad uppfostran. Hon måste naturligtvis ha det »som alla andra». Hon är fattig, men uppfostras som en hundratusenkronors flicka!

»Att vara såsom alla andra...» — Det är denna dumma fras, som går igen öfverallt — i hemmen, på gatan

O. Ellquist foto.

Elias Lagerheim, då var envoyé. Från början bestämd till samma bana som faderns, blef hr Lagerheim, efter afläggandet af nödiga akademiska prof, attaché vid beskickningen i Paris 1862, utnämndes 1865 till andre sekreterare i utrikesdepartementet, blef 1870 legationssekreterare i Petersburg och utnämndes 1876 till kabinettssekreterare. Denna post beklädde han i tio år och deltog samtidigt i hufvudstadens kommunala lif, bl. a. såsom ordförande i Stockholms stads brandkontor. Sedan 1874 är han i äktenskap förenad med friherrinnan Kristina (Ina) Manderström.

Att herr Lagerheim i sin egenskap af envoyé extraordinaire m. m. i Berlin, Karlsruhe och Dresden på dessa platser värdigt representerat de förenade rikena, därom finnes endast en mening, liksom ock om hans städse visade välvilja och hjälpsamhet mot svenskar och norrmän.

Det porträtt af den nye ministern, som vi i detta nummer hafva nöjet bringa Iduns läsekrets, har på vår därom gjorda framställning med älskvärdt tillmötesgående ställts till Iduns förfogande af ministern personligen, hvilken själf utvalt detta porträtt såsom bäst karaktäriserande hans nuvarande utseende.

VÅR NYE UTRIKESMINISTER.

EFTER GREFVE Ludvig Douglas, hvilken, som bekant, med anledning af den utgång norska flaggfrågan fått, ställde sin rådsplats till konungens förfogande, är kabinettskammarherren Alfred Lagerheim, förutvarande envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Berlin, Karlsruhe och Dresden, designerad att intaga den ledigblifna taburett vid konungens rådsbord.

Utnämningen väntas i dessa dagar och är måhända redan ett fullbordadt faktum, då dessa rader komma inför våra läsares ögon.

Carl Herman Teodor Alfred Lagerheim är född 1843 i Köpenhamn, där fadern, sedermera statsministern för utrikes ärendena, frih.

STADEN ENKÖPINGS MINNESMEDALJ ÖFVER D:R WESTERLUND. FRAMSIDAN.

STADEN ENKÖPINGS MINNESMEDALJ ÖFVER D:R WESTERLUND. FRÅNSIDAN.

i sällskapslifvet och till och med i skolan. Det är ett lyte, skapadt af dumhet, af fåfänga och afundsjuka. Det förstör vår ekonomi och karaktärens självständighet och urståndsätter oss att tänka fritt, högsint och skönt. Vi utmatta oss genom denna ifver att härma, att ropa bravo åt allt nytt. Låt oss stäffa oss och låt narvarne springa för sig själfva. Själfständighet är hvad vi behöfva.

Upp ur de gamla hjulspåren, och in på nya förnuftigare banor!

A. Blomberg foto.

D:R WESTERLUNDS VÄNTRUM.

ETT AFSKED. STUDIE AF EL-SA LINDBERG.

FORTS. O. SLUT FRÅN FÖREG. N:R.

MAGDA såg upp mot honom med denna vemodfulla, mjuka blick, som ofta kom i hennes ögon, när hon vände dem mot Volodja... Nej, han förstod henne icke, skulle aldrig komma att göra det — denna stora, vackra lyxmänniska, som alltid suttit på *andras stolar* med samma bekväma grace, som han nu satt på sin rika hustrus.

»Men en ung, vacer flicka som ni, frö-

ken Magda — ensam i en främmande stad, det är farligt. Och den faran . . . den . . .» Volodjas knä var helt nära Magdas. Han böjde sig fram för att slå af cigarrettaskan mot malakitskålen, och i samma ögonblick lade han sin hand med en lätt, omärklig tryckning ned på hennes. . . »Res inte, Magda! Det är jag, som ber dig. Res inte . . .!» Den artigt passiva rösten var förbytt till en undertryckt hviskning, som slingrade sig smidigt som en reptil in mellan Magdas fördolda känsloträngar och kom dem att vibrera i mystisk domnande njutning.

Hon kände ännu kvar på sin hand hans lätta nervösa smekning, ännu sedan Volodja stigit upp och satt sig ned vid den uppslagna flygeln. De stora, österländska turkoserna i hans många ringar äro leende blå som ljus

A. Blomberg foto.

D:R WESTERLUNDS MOTTAGNINGSRUM.

sommarluft, när hans långa, smala fingrar glida upp och ned öfver tangenterna i smeksamma pianissimoackord. Och han börjar sjunga sakta, som när man är rädd att skrämman en fin,

krets. Det badar en liten finlemmad marmorgudinna i ett läckert rosenken — gifver ett glitter åt en hög, slipad kristallvas, öfver hvars förgyllda kant ett knippe orkidéer vrida sina

skygg stämning. Och hans röst var vek och insmygande som blicken ur hans långa sammetsvarta ögon.

Eho! Eho! Les agneaux
vont au plaine.
Eho! Eho! Les loups
sont aux bois
Tant' qu'au bord des
fontaines
Ou dans le frais ruisseau.
Les moutons baign' leur
laine
Y dansont au préau —

Från en hög golflampa bredvid flygeln faller ljuset genom en röd sidenskärm i ett varmt skimmer ned öfver Volodjas mörka huvud. Och genom de tunga skuggorna, som draperierna kasta öfver allt här inne, glider det röda skenet vidare i sin stramt begränsade cirkel-

A. Blomberg foto.

D:R WESTERLUNDS PRIVATA SALONG I VÅNINGEN EN TR. UPP.

bizarra, porslinsglatta blommor — tänder ett helt litet rödt fyrverkeri mot den bukiga foten på en kopparstake och när slutligen en gammal, svartnad flamländsk tafla, hvaröfver det faller i tunna, darrande ljusfläckar, som likna bleka rosenblad.

... Och pianissimoackorden smyga sig tasande öfver flygelns hvita elfben.

— — — Mais en ombres lointaines
Leurs y cachent leurs bourreaux;
Malgré leurs plaintes vaines
Les lours croquent les agneaux — — —

Och så som Volodja satt i denna utsökt raffinerade omgifning, sakta sjungande Magda in i sin egen melankoliska stämning, personifierade han för henne hela detta förfina njutningslif, som hon nu skulle lämna och som hon i afskedets flygande ögonblick kände, att hon dock skulle komma att längta efter med saknadens hela intensitet... Arbeta... arbete... Den modiga, starka känsla, hon förut känt därvid, är med ens som borttrollad. Nu är det bara som att stirra in i ett mörkt, enformigt långt perspektiv. Och det är endast tarfligt, hårdt och fult och prosaiskt alltsammans. Och hon skulle tråla sig trött och gammal och ful bland alla de andra, som knufades om arbetet. Och hon skulle stå utanför den krets, dit hon nu hörde, och hon skulle behandlas så, som de behandlas, som arbete för sitt bröd.

Plötsligt är den öfver henne, denna förslappande längtan att stanna, bara stanna, inte bry sig om någonting och glömma allt annat, bara för det, som fångar henne nu. Hon vill låta sig domna, vill i ett nu riktigt fysiskt känna lyxens vällustiga njutning, och hon borrar nacken bakåt mot sidenkuddarnes sjunkande dun, så att de vika sig upp omkring hennes hufvud. Och det är en fröjd för henne att känna, hur soffans sammet suger sig fast vid hennes resdräkt, som om den ville hålla henne kvar.

Turkoserna dansa alltjämt lika oföränderligt leende blå öfver tangenterna. Men i hans röst har kommit något kväfdt, ångestfullt, något påträngande hett.

— — T'es mon agneau, ma reine,
Les grand's villes c'est les bois...

Magda har en känsla af, att han nu är henne alldeles nära, är tätt öfver henne och hon sluter ögonen i viljelös domning.

— — Reste ici donc, Mad'leine,
N't'en vas pas du hameau! — — —

Och så kommer det igen, det ensligt melankoliska omkvädet:

Eho! Eho! Les agneaux vont au plaine.
Eho! Eho! Les lousps sont aux bois — — —

— Ett tunt, skört sidenfras där borta på divanen. — I skuggan af det stora palmbladet blänka gröna paljettormar till i en kall, slocknande glimt.

»Den är ju rätt nätt din gammalfranska herdevisa. Men, min kära vän, så naivt sentimental!» Adine reser sig upp från soffan. Diamantspännet omkring den friserade hårknuten har åkt en smula på sned. Hennes ögon skygga matt för det varma, röda ljuset, som förena Volodja och Magda inom sin magiska krets.

HENRI MARTEAU.

Volodja har slutat med ens midt i ett ackord. Och kvar i luften som en fråga blir den inställsamma lilla visan.

Under sin tunna glaskupa slår en liten sirlig rococoklocka med skrattsjuk silfverklang sina korta, snabba timplag. Rundt om den förgyllda urtaflan dansa herdar och herdinnor sin graciösa, böljande ringdans, som om tiden här inne ej vore något annat än en kokett herdelek.

Magda spände all sin kraft för att i ett nu skaka af den fängslande domningen. Hon sökte skydd bakom en febril, uppjagad brådska.

»... Jag måste gå nu... rädd att komma för sent... båten... Farväl! Tack! Farväl!»

Hon visste inte riktigt själf, om alla ord kommo med — alla ord, som skulle, när man tar afsked och är fullt korrekt, visste bara, att hon måste bort fort, kände Adines tunna, flyktiga kyss och såg Volodjas smala, bugande axlar. Själf var hon liksom långt borta från alltsammans. Och som i fjärran hörde hon Adine erbjuda henne sitt ekipage till båten, hörde också sin egen röst tacka och afböja.

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HELIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.
A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

Volodja hade tagit kappan från betjänten, och när han lade den öfver hennes axlar, kände hon hans heta hand snudda mot sin nacke. Det sista, hon såg, var Adine och Volodja mot en bakgrund af raffinerade färger och dämpadt varmt ljussken. Och dörrens förgyllda listverk slöt sin rika guldrum omkring dem.

Och dörren föll igen — Och Magda stod utanför.

Nedför de mattbelagda trapporna sprang hon som förföljd, sprang ännu, sedan hon kommit ut på gatan. Först när hammens lyktor syntes i den gråvåta dimman som gula suddiga punkter, stannade hon och drog in den skarpa sjöluften i ett djupt, befriande andedrag.

Med långsamma, fasta steg gick hon fram mot ångbåten, som med sina tunga, groteska konturer stickande fram ur mörkret liknade ett stort vidunder, som låg och väntade.

FRU ANNA PETERSSON-NORRIE gaf i fredags åter en visafon i Vetenskapsakademiens hörsal. Att publiken så fulltaligt infunnit sig, visar det värde den sätter på fru P.-N. och hennes föredragskonst. Denna står ock i uttrycksfullhet och karaktäriseringsförmåga särdeles högt och vinner, stödd på god sångkonst, som den tillika är, gifvet framgång och bifall. Skrattsalfvorna ljödo ock oupphörligt och framkallade flere nummer utöfver det rikhaltiga och omväxlande programmet.

HENRI MARTEAU, den framstående franske violinvirtuosen, hvilken redan vid sina föregående uppträdanden härstädes fullständigt spelat sig in i hufvudstadspublikens gunst, konserterar ånyo i Stockholm den 24, 27 och 29 dennes.

Om hans senaste konsert i Berlin har Berlinerpressen uttalat sig i de varmaste loford. Bland annat skrives: »Henri Marteau har utvecklat sig till en utmärkt violinist, med ett ord: en hel konstnär. Utaf virtuosernas fasoner eller sätt finns hos honom ej ett spår. Anspråklöst och blygsamt som hans uppträdande är också hans sätt att föra stråken. Och han gör detta enkelt och förnämt i konstverkets anda. Det är ej violinvirtuosen Marteau, som framvisar sig själf, utan Bach, Mozart och Brahms ha ordet. Och detta är det största beröm, man kan ge en konstnär.»

Begär profver på våra nyheter i svart, hvitt eller kulört från 55 öre till 15 kr. pr meter.

Specialitet: Nyaste sidentyger för sällskaps-, bal- och promenadoletter samt till blusar och foder.

De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz).
Sidentygs-Export. (C)

Schweizer-Siden

är det bästa!

Kofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
• STOCKHOLM •

(Pris för födelse-, förlöfnings- och vigselannonser kr. 1:50; dödsannonser kr. 5:—)

DÖD.

Att min innerligt älskade maka,
Ida Björling,
född Nützmann,

efter en lefnad af 35 år, 4 månader, 29 dagar, i dag kl. 5 f. m. stilla af-
sommade i fast tro på sin frälsare, Je-
sus Kristus, djupt och innerligt saknad
och begråten af mig och våra tre små
gossar, fader och syskon samt öfriga
släktingar och vänner, varder endast
på detta sätt tillkännagivet.

Swällinge pr Arneberga 18¹²/10⁹⁹.

Ivar Enander Björling.

Jesus sade: Jag är uppståndelsen
och lifvet, hvilken, som lefver och tror
på Mig, han skall lefva, om han än
död blefve.

Sv. Ps: 33, 344, 347: 5, 10.
Sionstoner: 343, 341, 325: 1, 2.

Tandläkare **TOM von HALL**.
— 15 Stureplan 15. —

Hvard. 10—2, 5—6. Helgd. 10—12.
Allm. Telefon 5848.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,

11 Birgerjarlsgatan 11,
Rådfrågnings-tid 1—2. Allm. tel. 13057.

Tandläkare **Sjöquist**
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE

G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad,
Birger Jarlsgatan 13, 1 tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 8646.

Tandläkare **G. W. Widfond**
Drottningg. 74. — Rikstel. 2754
OBS! Garanti för hållbarhet.

Tandläkare **WIBOM**,
Östermalmstorg 1.
Mottagnings-tid 10—12, 6—7.
Tandläkaren

D:r **Erik G. Åkerlund**
har efter fleråriga studier och praktik i
Nord-Amerikas Förenta Stater öfvertagit och
fortsätter Tandl. Carl Rosanders praktik
i n:r 36 Malmkilnads-gatan.
Rådfrågnings-tid 12—1. Allm. tel. 5763.

Professor **G. Cederschiöld**
har flyttat till
Engelbrekts-gatan 5.
Tel. Östern. 2826.
(S. T. A. 65353)

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

KNEIPP BADEN, BORG,
NORRÖPING.
Vinterkurerna (1 okt.—1 maj) mycket verk-samma.

Fru **Sofia Larsson, Jönköping.**
"Örtmixtur"
för magsjukdom.

Har rönt exempllös framgång. Flera tu-
sen människor välsägna den. Rekomen-
deras af läkare och barnmorskor. 6 fl. på
en sats kosta 4:40 pr sats. Sändes på järn-
väg mot efterkraf, på båtar endast då den
är förut betald. Uppgif den sort, som öns-
kas af de tre sorterna. Endast hel sats
sändes.

N:r 1. Hellsöande för kronisk förstopp-
ning, magkatarr m. m.
N:r 2. Hallösöande för magsyra, kolik,
gallsten m. m.
N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré
m. m. — Jönköping i januari 1899.
Rikstelefon.

**Sofia Larsson, Östra Storgatan 63,
Jönköping.**

Tillkännagifves

att från och med denna månads ingång användes vid INSTRUKTIONS-APOTEKET
NORDSTJERNANS Mineralvattenfabrik för tillverkning af läskedrycker, såsom Apol-
linaris, Vichy, Soda- och Seltersvatten m. fl. utslutande s. k. diamanthorvatten, ett
absolut rent och bakteriefritt vatten och följaktligen vida öfverlägset tillverkning medelst
vattenledningsvatten.

För beredning af mineralvatten användes fortfarande endast destilleradt vatten.

Vördsammast

Instruktions-Apoteket Nordstjernans Mineralvattenfabrik,

H. K. H. Kronprinsens hofleverantör,

Riks-Telefon 39 18. 120 Birger Jarlsgatan. Allm. Telefon 116 79.

INGEBORG ZTHELIUS
KOKBÖCKER

"LILLA HJÄLPREDAN I KÖKET" 1.—

Dito med tillägget "SÖNDAGSMAT" 1.50

"SÖNDAGSMAT" ensam 0.50

I hvarje välförsedd bokhandel.

Förläggare: LARS HÖKERBERG, Stockholm.

AF
ELIZA ORZESZKO
har nu i boklådorna utkommit en
ny bok:

Hans hustru

å kr. 2:25.

— äkta klang i dessa lefvande
karaktärsskildringar och äkta färg
i dessa naturmålningar.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.

Stenkol, Cokes,

1:ma maskinkrossad **Anthracit**,

bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneessärer.

Carré-Briketter

för kokspisar, kachelugnar, stryknugnar m. m.

Allm. tel. 2288. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.

Allm. tel. 6019. Försäljning: 5 Birandövägen 5. Rikstelefon 22 29.

Allm. tel. 6198. Filial: 1 Farmvästergatan 1. Rikstelefon 29 12.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,
Drottninggatan 6.

Hushållsräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Sparkassa 5¹/₂ proc.

Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.

Bank- & Hufvudkontor

16 Regeringsgatan 16.

Inteckningsbolaget.

— Stockholms Intecknings-Garanti-Aktiebolag. —
Hufvudkontor: Malmstorgsgatan n:r 1,
öppet 10—3.

Afdelningskontor: Biblioteksgatan n:r 13,
öppet kl. 1/2 10—3.

Depositionsränta 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta 3
Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 4¹/₂ %
På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning
godtgöres Bankens högsta depositionsränta
och tillämpas vid inträffande ränteförändring
den nya räntesatsen omedelbart utan före-
gående uppsägning. (S. T. A. 55187).

Skydd åt efterlevande!
Allmänna Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor
utmättningsfria pensioner

åt änkor och barn eller andra efterlevande
meddelar dessutom lifränte-, kapital- och
testaments-försäkringar i olika kombi-
nationer.

OBS! Äfven genast börjande lifräntor.
All bolagets vinst tillfaller de för-
säkrade antingen i form af höjda pensioner
eller nedsatta försäkringsavgifter.

Hufvudkontor: Strömsborg, Stockholm.

Göteborgs Handelsskola
Göteborgs och Västra Sveriges förnämsta
och mest anlitade handelsstoverk,
(Grundad 1880),
Erik Dahlbergsgatan 2, hörnet af Parkgatan.

Nya hufvudkurser börja den 17 okt., den 1
och 15 november.

Vid läroanstalten emottagas såväl kvinnliga
som manliga elever af hvarje samhällsstäl-
ling och utan afseende på ålder eller för-
kunskaper.

Grundlig och fullständig undervisning i dubbla
italienska bokhålleriet, räkning, skönskrifning,
rundskrift, stenografi, svenska, tyska, engelska
och franska språken.

Ämnena äro valfria.

Skolan är äfven behjälplig, att så vidt
möjligt är, anskaffa platser åt sina elever.

Vårterminen börjar den 24 januari 1900.

Bref besvaras per omgående och prospekt
kostnadsfritt på begäran.

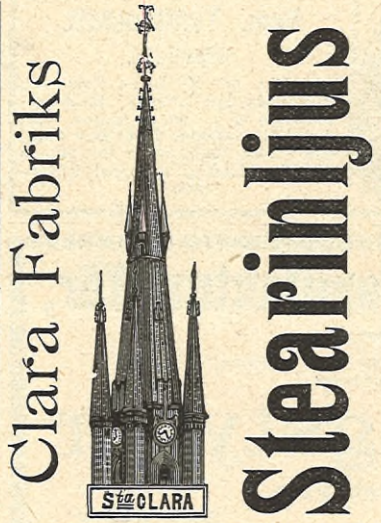
Göteborg i oktober 1899.

KARL O. LINDBERG,
skolans föreståndare.
(S. T. A. 08791)

Träsnidarejärn.

Största sortiment. Illustrationer och pris-
lista sändas på begäran gratis.

P. AUG. PAULSSON, Helsingborg.

Clara Fabriks
Stearinljus
Dagligen tilltager
förbrukningen
allt mera af
D:r P. Hakans-
sons-
såsom
medel mot
Hårsjuk-
domar, Hud-
sjukdomar,
Yttre skador,
Snufva, Hosta m.m.

Allmänheten varnas mot efterapningar af
fabrikatet.

Lotten Ljungdahl's
Hvitvaruaffär
9 Malmkilnads-gatan 9.
Allm. Telef. 10604.
Beställningar emottagas å all slags
sömnad äfven då tyg in-
lämnas.

Det bästa

rengöringsmedel för kokkärl, bleckkärl och
trådkärl är Lagermans Kraft-Skur-
Pulver, hvilket finnes hos alla Specerister
och Järnhandlare i riket. Ende tillverkare
Kraft-Tvål-Fabriken, Jönköping.

Fysiologiska skodon
för damer, herrar och barn
tillverkas hos undertecknad
till moderata priser.

Personer, som hafva ömtåliga
eller förstörda fötter, kunna hos mig
få skodon, som passa väl och äro be-
kväma att gå med.

G. NILSSON, Drottningg. 100

Köp Helsingborgs Galoscher,
billigare, men i alla afseenden fullt jämförliga med ryska.
(S. T. A. H. 4529)

Skandinaviska Gummiaktiebolagets

Galoscher.

Hållbarheten garanteras. Billigare än ryska.

Kappmagasinet **IDUNA**,

Kungsträdgårdsgatan 12 (Holmbloms f. d. lokal)

rekommenderar sitt nu fullständigt inkomna stora lager af

Pariser-, Berliner- och Londoner-Modeller

från enklare till mest eleganta.

OBS! Skräddare-Koftor och Kostymer.

Uti **Systrarne Hultgrens Tapisseri-affär**,

Stockholm, Drottninggatan 27, ingång från St. Vattugatan,

finnes Broderier i moderna mönster. Nationaldräkter utföras fort. Skånska konstväfna-
der i gammalnordiska mönster. Mönster sändas på begäran. Order till landsorten ex-
pedieras omgående mot postförskott. Allm. telef. 15165. Silfvermedalj vid Stockholms-
utställningen 1897.

Mönsterbok för konstväfnad och broderi. Prisbelönad. Många planscher
i färgtryck. 2 häften. Erhålles mot insändande af 1 kr. i
postanvisning till utg. Maria Collin, Lund.

Singers Original-Symaskiner

äro de bästa.

Säljes i Stockholm endast

15 Fredsgatan 15, Singers filial.

Till utstyrs-lar.

Duktyger, Handdukar, Näsdukar,
Lakans- och Örngättslärfter.
Hollands Madapolam, Longcloth,
Piqué. Vadstenaspetsar och Bro-
derier. Låga, bestämda priser.

Vadstenaboden

Hanna Peterson & Co.

Regeringsgatan

22

22

I **Carolina Östemans Handarbets-skola**,
Lästmakaregatan 14 & 16,

lämnas undervisning af skickliga lärarinnor till äldre och barn i alla slags Slät- och Konst-
sömnader, Märkning, Filetguipure, Knypping, Macramé, Träsnideri, Glödrkning, Läder-
plastik, Glasetning, Spån- och Bastarbeten m. m. Fritt val af arbete och tid. Tillträde
när som helst. Billiga priser. Prospekt på begäran.
Broderier, Märkning, Uppritningar och Monteringar utföras på beställning.

Slakteriaktiebolaget **Norrmalms**,

Stockholm,

Koncentrerade Bouillon

rekommenderas såsom den bästa och billigaste i handeln förekommande bouillonsort.

F. Uhnér & C:o, Utsökt sortiment af
Möbelyger, Gardiner,
— Etablerad 1866 — **Portiärer, Borddukar, Mattor**

22 Fredsgatan 22.

— Reelt och billigast. —
Profver utlämnas till landsorten.

Pensionnat de jeunes demoiselles.

Maison de premier ordre. Education soignée. Vie de famille agréable. Con-
fort moderne. Demander le prospectus aux Directrices Mlles Guillaume, Rosevilla,
Neuchâtel (Suisse). (H. 8303 N.)

300,000 ex.
upplaga

IDUNS
MODE-
TIDNING

har den modejournal, hvaraf en svensk
upplaga sedan flere år utgifves under
namnet **Iduns Modetidning** och som är
för år undantränger alla andra mode-
journaler. — **Iduns Modetidning** utgifves
i 2 upplagor, båda med 2 n:r i månaden,
hvardera numret innehållande inemot
100 charmant illustrationer samt åt-
följdt af en stor dubbelsidig mönster-
bilaga. Med den dyrare upplagan —
planschupplagan — som kostar endast
5 kronor pr år, följa dessutom 1 gg i
mån. en fin-fin kolor. modeplansch och
en förträfflig handarbets-tidning. Den bil-
ligare upplagan utan dessa båda bilagor
kostar blott 3 kronor. I innehåll och
pris, jämförda med hvarandra, står den-
na modetidning absolut

oupphunnen.

Husmödrar Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hus-hållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använd den i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygast och billigast!

Våla-Stolar.

Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters Stolar, såsom sals-, förmaks-, pinn- & gungstolar samt sals-, serverings- och nattsduksbord m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad priskurant sändes, då enkelt porto bifogas.
Postadress:
J. LINDHOLM,
Öster-Våla.

H. Ohlins SKO AFFÄR,

Malmkillnadsgatan 5,
rekommenderar sig med ett välgjort arbete till humant pris.

Mitt privata Hem i
Rättvik
för klena personer hålles öppet äfven vintertiden.
Ellen Mellander
(f. d. Sophiasyster).

H. G. Söderbergs Import-Aktiebolag.

Antracit
Stenkol
Gokes
Äkta Marie-Briquetter.
Kontor: Slussplan 63 A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Riks- " 5 75.

Fotograf, Drottninggatan 29 A.
Specialitet: Konstnärligt utförda porträtt i kol- eller Pigmenttryck.

Damernas uppmärksamhet

fästes på att i *Magasin Noir* finnas allid säsongens Nouveautés i svart Klädningstyg, och på grund af mina stora direkta inköp kan jag erbjuda mina artiklar till långt billigare priser än någon annan affär.

Fantasi tyger i flera hundra mönster från 1: 50 till 6 kr.
Genombrottna tyger af siden och ylle från 1: 95 till 9 kr.
Pogoli, matt, smalandigt, 3: - till 4: 35.
Mohair, släta och fasonerade från 1: 50 till 6 kr.
S.dentyger, från de enklaste till de mest eleganta.
Kapp tyger och Krimmer i stort urval.
Crêpe Anglais till sorgkostymer från 1: 75 till 3: 95.
Långrandiga Tyger från 2: - till 9 kr.
Ämne, mycket elegant, 2 kr. 2: 35 å 2: 75.

Magasin Noir,

3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp.
Specialaffär i Svarta Klädningstyg af ylle och siden.

Största urval af Tyger till promenaddräkter.
Lokalen öppen kl. 10 f. m.—4 e. m. OBS! Bestämda priser. Profver portofritt.

GROSSE & BLACKWELL, LTD

LONDON.
Etablerad 1706. Hofleverantörer till H.M. Drottningen af England.
PICKLES, SÅSER, MARMELADER.
erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,

Nytt!
behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande. Herrkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt Edra plagg, som tvättas, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsenlig, ny metod; fabriksmessigt.

Wettergrens Manufakturaffär, Göteborg

sänder på begäran och franko direkt till förbrukare profver på säsongens nyheter i

Klädningstyg

i siden och ylle.
Rikstel. 1781. Begär profver!

Allm. Tel. 8 68. Riks- Tel. 47 36.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag.

1: MA ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briquetter.

Köp alltid radiatorsmör!

ÄRADE DAMER underrättas härmed, att af fru Ingeborg Zethelius nu nyligen utkommit en ny **Märkbok** med anglosachsiska m. fl. bokstäfver, till endast **1 kr. 25 öre**. Som bekant har fru Z. frutit vunnit mycket erkännande inom fruntimmersvärlden genom sin monogrambok å 1: 50, »Lilla hjälpredan i köket» å 1 krona samt »Söndagsmat» å 50 öre.

Med.-Mek. Institutet Zanderska Gymnastiken, Malmstorgsgatan 3.
Allm. Tel. 4022.
Motions- och Sjukgymnastik, Massage, Elektricitet m. m., hålles öppet 2 okt.—15 maj:
för herrar kl. 7—10 f. m. och 2—1/2 e. m., damer kl. 11 f. m.—1 e. m., samt dessutom för **snebehandling** kl. 5—1/2 e. m. Undertecknad träffas kl. 1/2 8—1/2 10, 11—1, 2—4.
D:r EMIL ZANDER.

Mode- & tapisseriaffär, centralt belägen i framstående badortsstad finnes nu genast eller framdeles att öfvertaga. Lagret litet och kurant. 3 å 4000 kr. erfordras.
Närmare meddelar HUGO MALMBERG, Valla. (G. 5204)

MUSIK C. J. Johansson, 22 Österlånggatan, Stockholm.
Största lager af Musikinstrument.
Stor prisnedsättning enligt Illustrerad priskurant gratis och franko.
Allm. Tel. 26 05, Riks- 41 88.

Utlåtande om Mellins Food.
Porla d. 19 Juni 1897.
Herr Axel Lennstrand, Gefle.
Jag får härmed på begäran vitsorda att »Mellins Food» för mig, som lider af försvagad malsmältning, varit af ovärderligt gaga, emedan jag genom begagnandet där-af betydligt återvunnit krafter och dess beståndsdelar varit synnerligen när-ande och lätt assimilerbara, hvilket är mig ett nöje att intyga.
Med utmärkt högaktning
K. ROLANDER,
Kyrkoherde.
Prof af MELLINS FOOD sändes på begäran gratis och franko från Axel Lennstrand, Gefle, Generaldepot för Sverige, Norge, Danmark och Finland.
Bruksanvisning medföljer hvarje burk.

MUSIK-INSTRUMENTER af alla slag, Strängar och Tillbehör
Prisk. sändes gratis. erhållas bäst och billigast från
A. Th. Nilssons Musikhandel, Norrköping.

O. A. Nilssons Advokatbyrå
Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström, Hofrätts o. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikstel. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Arsackord på förmånliga villkor. Engelska och tyska talas.
(S. T. A. 64263)

Sv. Panoptikon
Stockholm.
Största sevärdhet.

Stilla sinnessjuk
mottages till vård i hem nära Stockholm. Referenser af kände läkare m. fl. Adress: Kyrkoh Johnson, Täby. Rikstel. Täby 14. (G. 90258)

Stor Tafvelrealisation
pågår i
25 C. O. Lindgrens Bokhandel, 25 Drottninggatan

FRU HILDA ARNESEN behandlar här- »sjukdomar medelst massage. Behandlingen verkar välgörande på hufvudet och nervsystemet. Mottagning 10—2, 5—7. Tel. Österm. 2124. Strandvägen 13, 2 tr. ö. g.

Bästa Silfver-Polér-Pulver
till putsning af såväl silfver som nysilfver, försäljes i Stockholm hos C. F. Dufva samt Th. Björklunds Söner; i Göteborg A. E. Wallerius & Co.; i Upsala Victor Söderberg; i Gefle O. A. Johansson & Co.; till lands- orten mot 60 öre i frimärken af M. Malmström, Upsala.

INACKORDERING
önskas hos god familj på landet i södra el- ler mellersta Sverige (helst å större egen- dom) af ung tjänsteman, för åtnjutande af en tids hvila. Svar till »Bo», Iduns exp. (786)

GOD INACKORDERING för bildad dam, i verkligt godt hem, där ingen annan inackordering förekommer. Eget rum med egen utgång till tambur. Närmare under- rättelse Grefteuregatan 64, 4 tr. upp kl. 9—1/2 11 f. m. samt 6—8 e. m. (785)

UNG FÖRLOFVAD FLICKA önskar mot fritt vivre, dock äfven mot mindre betalning, nu genast komma i trefligt hem å landet, helst i södra eller mellersta Sve- rige, för att grundligt lära sig hushållst. Svar fortast möjligt till »Norrländska», Piteå p. r. (781)

INACKORDERING önskas af ung flicka i bildad familj, helst vid större bruk. Svar till »Ingeborg», Iduns exp. (779)

UNGA DAMER erh. billig inackordering i England. Under- visning i vanliga pensionsämnen. Vidare genom korrespondens med miss Pearce, Hazelhurst Penarth, Cardiff. (S. T. A. 64962)

Inackordering önskas för en 23-årig flicka af fin familj uti en prästgård på landet. Företräde lämnas åt musikalsk familj, där dotter finnes. Svar med utsatt pris torde insändas till »Inackor- dering», adress S. Gumæll Annonssbyrå, Stockholm. (G. 5076)

Plats-annonserna
återfinnas i innerarket!

Duktyger & Lakanslärfter,

Almedahls, Engelska & Schlesiska.

Dukar, Almedahls	120x120	150x150	150x180	180x180	180x210	180x240	180x270	180x300	180x360		Servietter, Almedahls	45x45	50x50	55x55	60x60	65x65	
	3: 25	4: 60	5: 50	6: 60	7: 70	8: 80	10: -	11: -	18: 25	pr st.		6: 75	8: -	-	-	9: 50	pr duss.
Dukar, Damast qv. A	115x115	135x135	150x150	150x180	165x210	180x240	180x300	180x360	180x400		Servietter, Damast qv. A	5: -	-	-	6: -	-	-
	2: 75	4: 25	5: -	6: 50	8: -	9: 50	12: -	15: -	18: -		Servietter, Damast ,, F	-	-	8: -	12: -	15: -	-
Dukar, Damast ,, F	180x135	160x170	180x180	160x225	180x240	180x300	180x480	180x420		Servietter, Dräll	3: 75	4: 50	5: -	5: 50	-	-	-
	5: 50	8: 50	10: -	11: -	15: -	18: -	22: -	25: -									
Dukar, Dräll	100x100	115x115	130x130	150x150	165x165	150x180	180x180	150x210									
	1: 40	2: -	2: 50	3: 25	4: -	4: 25	5: -	5: 50									
	165x210	165x210	165x300	165x330													
	6: -	7: -	8: -	9: -	pr st.												
Lakanslärfter, Linne P 3	75	90	120	140	150	160	108	ctm. br.		Lakanslärfter, Bomull	110	120	135	150	165	180	ctm. bred
	75 öre	1: -	1: 30	1: 50	1: 55	-	-	pr mtr.			67 öre	72 öre	75 öre	85 öre	97 öre	1: 02	pr mtr.
Lakanslärfter, Linne P 4	1: -	1: 25	-	1: 65	2: -	2: 25	2: 75			Hollands, Madapolam, Natt-tröjstyger, Piquéer.							
	60x85	60x90	60x90							Kökshandduk, 2-sk.	55x70	55x75	55x80				
Handdukar, Damast	7: -	8: -	10: -	pr duss.							3: 25	3: 50	4: -	pr duss.			
Handdukar, Dräll	55x75	55x80	60x85	60x90						Kökshandduk, 4-sk.	55x70	55x75					
	5: 50	6: 25	7: -	7: 50	pr duss.						3: 50	4: -	pr duss.				

Vid större köp lämnas rabatt.

4 Stora Nygatan 4. **Österlund & Anderson,** 11 Hötorget 11.